

Dốc Sương Mù

...Mày biết không? Nhà tao ở phía sau đường Bạch Đằng mà dân Đà Lạt hay gọi là cây số bốn, chắc có lẽ từ đó ra chợ Đà Lạt dài bốn cây số. Từ đường Bạch Đằng vô nhà tao phải đi gần cả cây số nữa mới đến, nằm gần phi trường Cam Ly, lúc đi học tao phải đạp xe trên con đường đất nhỏ, bề ngang chừng hơn thước rồi mới đến đường Bạch Đằng nơi giáp với đầu dốc La Sơn Phu Tử. Con đường này dài chưa đến cây số và cuối đường, nếu quẹo phải là đường Phan Đình Phùng, quẹo trái đi lên Mả Thánh nhưng nếu cứ đạp thẳng trên đường nhựa sẽ đến trường Trần Hưng Đạo, đường này mang tên Nguyễn Hoàng, phía bên phải là ấp Hà Đông chuyên trồng dâu tây và bên trái là một quả núi toàn mờ với mả...không biết chôn từ đời thuở nào mà nhiều vô kể. Nhiều lần tao đạp xe đi ngang đây vào chập nhá nhem tối, đôi lúc cũng thấy rợn cả người. Nhưng chuyện tao kể cho mày nghe không phải là chuyện ma ở Mả Thánh mà là chuyện có vẻ như là ma...mày có tin không?

Mày biết không? Đường La Sơn Phu Tử dài chưa đầy cây số mà một phần ba đường này là một đoạn dốc cao giáp với đường Bạch Đằng. Lúc đi học thì tao xô dốc, còn lúc về thì năm khi mười họa mới đạp nổi lên dốc, thường phải xuống xe dắt bộ lên cho hết đoạn dốc ngắn này. Vừa xuống hết dốc thì gặp đường Hai Bà Trưng. Mày biết không? Tao học lớp sáng nên

hôm nào tao cũng dậy sớm mà trời Đà Lạt dạo đó hầu như lạnh quanh năm, phải mặc có khi hai ba chiếc áo ấm mới khỏi lạnh và đi học buổi sáng thì lại có sương mù nên cả người tao, nếu không mưa ướt thì sương mù cũng làm áo quần lẫn tóc tai tao ẩm sương. Tao học ở trường Trần Hưng Đạo từ những năm đệ thất, lúc học sáng lúc học chiều và tao chưa bao giờ vắng mặt một buổi học hay đi học trễ, thế mà...

Mày biết không? Có một buổi sáng, trời lạnh và sương mù dày đặc, tao đạp hết đoạn đường đất đỏ từ nhà đến đường Bạch Đằng thì tự nhiên như có người bảo bên tai: *“quẹo qua Phan Đình Phùng đến ngã ba chùa”* và tao nghe như thế nhiều lần. Khi tao đạp đến cuối đường La Sơn Phu Tử lại nghe *“quẹo qua Phan Đình Phùng đến ngã ba chùa”*. Chung quanh tao lúc đó chỉ thấy sương mù dày đặc và trời thì tối om khiến tao không còn thấy đường đi trước mặt. Trong đầu tao cứ nghĩ *“thế này thì làm sao đến trường không bị trễ học...”*. Đầu thì muốn đạp xe đến trường mà chân cứ đạp xe đi hướng khác. Bình thường tao cũng hay đạp xe trên đoạn đường này và nhớ có một fontaine nước nằm bên tay phải, nơi có con đường mòn băng qua đường Hai Bà Trưng. Tao cố nhìn nhưng chẳng thấy cái fontaine nước đâu cả. Trong đầu lại nghĩ *“tại sao mình không đạp xe đến trường mà lại đi đường này...”*. Nhiều lần muốn quay trở lại nhưng chân vẫn cứ đạp xe về hướng ngã ba chùa. Đạp thêm một đoạn nữa thì phía bên trái là một dãy nhà mười căn nơi có gia đình người bác của tao ở số 256 nhưng tao không còn thấy dãy nhà này nữa, nó biến đi đâu mất và trong tai tao vẫn còn nghe: *“đến ngã ba chùa...đến ngã ba chùa...”*. Mọi khi vẫn có sương mù nhưng tao vẫn còn nhìn thấy đường để đi, vẫn còn lơ mơ thấy nhà cửa xe cộ hai bên thế nhưng hôm đó tao không còn thấy gì cả mà sương mù hình như mỗi lúc một nhiều thêm. Có một điều lạ là tao cứ đạp xe như thế gần giống như đạp trong bóng tối mà không đụng vào ai và cũng chẳng có người nào chạm vào mình. Quả là kỳ lạ! Tao không biết thời gian đạp xe trên đoạn đường này là bao lâu cho đến khi hình như có một vật gì rất lớn tông vào chiếc xe đạp của tao khiến tao ngã nhào xuống mặt đường, khi hoàn hồn thì thấy cả người lẫn xe nằm chổng gọng trước cây xăng ở ngã ba chùa. Tao hoảng kinh vội đứng dậy nhìn quanh như người mất hồn. Có mấy người bu quanh và hỏi chuyện nhưng tao thật sự chẳng biết chuyện gì đã xảy ra. Có người cho tao hay: *“cậu đang đạp xe phía bên phải bỗng xe đâm*

sang bên trái rồi ngã xuống đường, may mà không bị thương tích gì...". Tao đứng dáo dạt đầu chừng vài phút và nhận thấy quanh tao không có tí sương mù nào cả, bầu trời trong vắt sau những tia nắng ban mai rọi xuống khắp nơi...Khi tỉnh hẳn tao mới biết là mình đang trên đường đi học. Thế là tao vội vã nhảy lên xe rồi vội vã đạp đến trường. Biết mình trễ nên tao đi thẳng vào văn phòng xin giấy cho vào lớp.

Mày biết không? Chuyện xảy ra như thế nhưng tao cứ nghĩ: *"chắc mình bị sương mù che nên đi lạc đấy thôi..."*. Chuyện này tao không kể cho ông bà bà nghe, sợ bị rầy là chuyện hoang đường bịa đặt.

Mày biết không? Ngày hôm sau và ngày tiếp sau đó, khi vừa đến đầu dốc La Sơn Phu Tử thì chuyện lại diễn ra như ngày hôm trước. Hậu quả là tao đến trường trễ và bị đuổi về, không cho vào lớp. Tao không thể hiểu được chuyện gì khiến tao lâm vào tình cảnh như thế. Tao có đặt câu hỏi *"hay là ma bắt!"*. Nếu ma thì phải xảy ra ở Mả Thánh chứ sao lại trên đường đi...mà tao thì chưa bao giờ bước chân lên đến Mả Thánh hay là làm điều gì trái khuấy đối với những người đã nằm sâu dưới những ngôi mộ kia. Sự việc xảy ra làm cho tao sợ vì nếu cứ tiếp tục xảy ra nữa, thế nào tao cũng bị đuổi học. Đến ngày thứ ba khi tao vừa ló đầu vào nhà thì liền bị bà cô phán liền cho một câu: *"Mày sao vậy? Giống người người mất hồn, sao không đi học mà trở về? Bị ma bắt hả?"*. Nghe hai tiếng *"ma bắt"* tao càng hoảng kinh hơn và cả ngày hôm đó tao không ăn uống gì và ngủ li bì. Ông bà cô tưởng tao bị bệnh nên cứ để cho tao ngủ suốt ngày hôm đó và qua đêm luôn.

Mày biết không? Tối hôm đó tao ngủ thấy chiêm bao chuyện xảy ra trước đó. Thế này. Lớp tao có thằng bạn tên Nguyễn Mai học khá giỏi và hiền lành, không bạn bè, không đàn đúm, đến trường vào lớp, tan học lui thủi về nhà và chỉ có một mình tao chơi với hắn nên hắn cũng mến và nhiều lần rủ tao về nhà hắn chơi. Nhà hắn ở tận dưới ấp Cô Giang và đi học bằng xe đạp mỗi ngày. Hắn có người anh học trên hắn hai lớp. Đến nhà chơi nhiều lần và biết anh hắn có một tủ sách chừng năm sáu chục cuốn nên nhiều lần tao tò mò đến đọc các tựa đề sách. Có lần tao thấy ở gáy một cuốn sách có tựa ghi *"Liêu Trai Chí Dị"* của Bồ Tùng Linh. Tao từng nghe một người chị nói về sách *"Liêu Trai Chí Dị"* kể toàn những chuyện ma quái kì ảo lạ thường rất hấp dẫn của tác giả người Trung Hoa viết vào thời nhà Thanh

ở cuối thế kỷ thứ 17. Một hôm tao bạo miệng bảo hấn lấy cho tao mượn cuốn “Liêu Trai Chí Dị” để đem về đọc. Lúc đó không có anh hấn ở nhà nên hấn lén lấy cuốn sách đưa cho tao. Về nhà tao đọc một hơi hết cuốn truyện chỉ trong một đêm, đúng là toàn những chuyện thần tiên, ma quái, hồ ly, lang sói cộp beo khỉ rắn...chẳng hạn như chuyện “Thiến Nữ U Hồn” kể chuyện chàng trai họ Ninh trên đường đi vào tá túc trong một ngôi chùa, tình cờ quen Yến Xích Hà. Cô này đã chết 18 năm trước bị yêu tinh khống chế bắt phải quyến rũ người để giết. Chuyện “Họa Bì” kể về một chàng trai đi đường gặp một cô gái nói là bị lâm nạn, chàng trai cứu nàng rồi mang về nhà để sống chung. Một đạo sĩ phát hiện nơi chàng có tà khí nhưng chàng không tin. Về nhà lén nhìn cô gái thì phát hiện ra đó là con quỷ khoác tấm da người. Chuyện “Họa Bích” kể chuyện hai chàng trai họ Mạnh và họ Chu vào chơi một ngôi chùa. Chu thấy trong phòng có một bức tranh vẽ trên tường và thấy một cô gái rồi cùng nhau yêu đương. Mạnh đi tìm không thấy Chu nên hỏi vị sư già. Vị sư liền gọi Chu từ bức vẽ đi ra. Mạnh và Chu hãi sợ bèn bái biệt nhà sư ra về...Đại khái có cả hàng trăm truyện nội dung tương tự như thế.

Mày biết không? Một hôm có thằng bạn tao đến nhà chơi thấy cuốn “Liêu Trai Chí Dị” để trên bàn học mà tao chưa kịp trả lại cho Mạ. Tên này năn nỉ mượn, nói đọc xong ngày mai mang trả liền. Tin lời nên tao đưa cho hấn mượn. Hôm sau không thấy hấn mang trả. Tao có nhắc nhiều lần mà không biết vì có gì mà hấn cứ hẹn hết ngày này sang ngày khác. Sau đó tao quên bẵng luôn việc đòi sách và cũng quên luôn việc tao đã mượn cuốn đó của thằng Mạ.

Mày biết không? Một hôm vừa vào đến sân trường thì mấy thằng cùng lớp cho hay là sáng hôm trước thằng Mạ bị xe nhà binh đụng chết tại ngã ba chùa gần cây xăng. Tao nhớ ngay là chưa trả cuốn “Liêu Trai Chí Dị” cho hấn. Tối hôm đó tao ngủ thấy thằng Mạ hiện về đòi sách. Trong chiêm bao hấn bảo: *“vì cho mày mượn cuốn “Liêu Trai Chí Dị” không trả nên khi anh tao thấy trong kệ sách mất cuốn đó thì hạch hỏi tao. Tao không dám nói cho mày mượn và bị anh tao tát cho hai bạt tai...”* Bẵng đi cả tuần lại xảy ra việc tao đi học nhưng không đi đến trường mà lại đạp xe đến ngã ba chùa liên tiếp trong ba buổi sáng. Tao nghĩ đến việc phải tìm cách trả lại cuốn “Liêu Trai Chí Dị” cho hấn.

Mày biết không? Không biết trời xui đất khiến thế nào mà thằng bạn tao mang cuốn “Liêu Trai Chí Dị” trả lại và tao tìm đến nhà để trả cho anh hẳn. Đến nơi thì hàng xóm cho biết gia đình hẳn đã dời đi nơi khác. Đạp xe từ ấp Cô Giang để về nhà thì trời đã chập choạng tối và sương mù không biết nơi đâu kéo về che che cả đường đi. Tao đạp xe ngang qua ngã ba chùa, đến cây xăng nơi tao bị vật té ba lần thì dừng lại, vào hỏi người bán xăng là trước đây có người học trò bị đụng xe ở đây phải không? Người bán xăng nhìn tao và đưa tay chỉ phía trái cây xăng nơi có mấy nhánh hoa glaiêul đã héo tàn nằm bên vệ cỏ. Lúc đó bên tai tao nghe tiếng của thằng Mạ: “*Hãy đưa sách cho tao...hãy đưa sách cho tao...*”. Thế là tao cầm cuốn “Liêu Trai Chí Dị” đến đặt ngay bên mấy nhánh hoa tàn xong vội vã phốc lên xe đạp một mạch về nhà. Cả người tao ướt đẫm mồ hôi mặc dầu trời lúc ấy rất lạnh.

Người kể câu chuyện trên tên Lê Văn Hải học cùng lớp nhưng khác ban với kẻ viết lại câu chuyện này. Hải đi Võ Bị khóa 19. Noel năm 1971 tình cờ gặp Hải trong quán Brodard trên đường Tự Do ở Sài Gòn khi Hải về phép. Sau vài câu thăm hỏi, chúng tôi nhắc vài mẩu chuyện xưa khi còn đi học và Hải đã kể cho tôi nghe câu chuyện trên và lúc nào Hải cũng bắt đầu câu nói bằng “Mày biết không? Mày biết không?” khiến tôi nhớ mãi. Hải tử trận vào ngày 26 tháng giêng năm 1973, một ngày trước hiệp định Paris được ký kết!

Phong Châu

Halloween 2023

